

Retningslinjer for veiledet praksis – psykolog

Retningslinjene gjelder psykologer som etter vedtak fra HelseDirektoratet må gjennomføre klinisk praksis for å få autorisasjon. Retningslinjene angir generelle retningslinjer for veiledet praksis. Det spesifikke grunnlaget for praksis i den enkelte sak angis i vedtaket kandidaten har fått fra HelseDirektoratet.

Retningslinjene er utarbeidet i dialog med Norsk Psykologforening.

Formål og innhold

Veiledet praksis forutsetter en midlertidig lisens som psykolog fra HelseDirektoratet. En lisens gis i denne sammenheng som et ledd i et kvalifiseringsløp mot autorisasjon som psykolog. Lisensen gir rett til å bruke tittelen og utøve yrket som psykolog, men er begrenset i tid og forutsetter arbeid under veiledning av en autorisert psykolog.

Kandidaten må etter gjennomført praksis inneha kunnskaper og ferdigheter på samme nivå som en nyutdannet psykolog med norsk utdanning for å kunne få autorisasjon

Veiledet praksis må være klinisk rettet med hovedvekt på utredning, diagnostikk og behandling av personer med psykiske lidelser. Veiledet praksis må inngå som en integrert del av det psykologfaglige arbeidsfellesskapet på praksisstedet. Veiledet praksis må foregå innen spesialisthelsetjenesten (eks. BUP, DPS, psyk. sykehus). Praksis i andre type stillinger godkjennes ikke.

Veiledet praksis må være fundert på allmenne og fagspesifikke verdier, jf. Prinsipperklæringen for evidensbasert psykologisk praksis og Fagetiske retningslinjer for nordiske psykologer.

Veiledningen må være faglig tilpasset, foregå jevnlig i hele praksisperioden og være minimum en time pr. uke.

Veiledet praksisperiode må som hovedregel være i tilnærmet full stilling (37,5 timer pr. uke). Praksisperiode i under 50 % stilling godkjennes ikke. Dersom praksis gjennomføres i redusert stillingsprosent må praksisperioden forlenges tilsvarende. Dersom praksis gjennomføres ved flere praksissteder, må minst 6 måneder av praksisperioden være gjennomført ved samme praksissted.

Det forutsettes at veileder ikke er inhabil i forhold til psykologen på lisens jf. forvaltningslovens habilitetsbestemmelser.¹ Dersom veileder blir å anse som inhabil, må kandidaten påregne å bli pålagt å gjennomføre hele eller deler av praksisperioden på nytt under en ny og uavhengig veileder.

Arbeidsgivers ansvar

Arbeidsgiver har det faglige ansvaret for kandidaten og for det faglige nivået på veiledningen.

Før praksisperioden starter, skal arbeidsgiver vurdere om kandidaten har nødvendige språkferdigheter for å kunne gjennomføre praksis og ivareta pasientens sikkerhet.

Arbeidsgiver må gjøre seg kjent med hvilke betingelser som ligger i vedtaket fra HelseDirektoratet.

---

¹ Ifølge forvaltningsloven § 6 vil veileder være inhabil hvis han/hun er i slekt eller svogerskap med kandidaten i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som søsken, eller dersom han/hun er eller har vært gift eller forlovet med, eller er i fosterfamilie med, kandidaten. Veileder som er verge eller fullmektig for kandidaten vil også være inhabil. Videre vil en psykolog være inhabil som veileder dersom det foreligger andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til hans/hennes upartiskhet i veilederrollen.

Veileders ansvar

Veileder må være norskautorisert psykolog med minimum to års erfaring som klinisk psykolog. Det er ønskelig at veileder er spesialist i klinisk psykologi. Veileder skal, før praksisperiodens start, ha lest og satt seg inn i vedtaket med de betingelser og vilkår som kandidaten har fått fra HelseDirektoratet.

Veileder skal innledningsvis, og fortløpende, vurdere psykologen på lisens sine kunnskaper og kliniske ferdigheter og føre tilsyn med det arbeidet som utføres. Veileder skal gi jevnlig tilbakemeldinger om dette til kandidaten.

Veileder skal anbefale kurs og kompensierende tiltak som eventuelt er nødvendig for å oppnå tilstrekkelige kunnskaper og ferdigheter.

Psykologen på lisens sitt ansvar

Det er kandidatens eget ansvar å skaffe praksissted. HelseDirektoratets generelle retningslinjer for veiledet praksis skal legges til grunn.

Psykolog på lisens har rett til å bruke tittelen og utøve yrket som psykolog. Norsk helsepersonell har gjennom helsepersonelloven et eget ansvar for at den helsehjelp som ytes er faglig forsvarlig.

Dokumentasjon, evaluering og skikkethetsvurdering

Den som utsteder attester skal, jf. helsepersonelloven § 15, 1. avsnitt om krav til attester, være varsom, nøyaktig og objektiv. Attester skal være korrekte og bare inneholde opplysninger som er nødvendige for formålet, og må inneholde alle opplysninger som helsepersonellet bør forstå er av betydning for mottakeren og for formålet med attesten.

Veileder foretar en faglig vurdering av psykolog på lisens og er innforstått med at en positiv veiledningsattest innebærer at denne er å anse som skikket til selvstendig virke som psykolog.

Psykologen på lisens må etter gjennomført praksis inneha kunnskaper og ferdigheter på samme nivå som en nyutdannet psykolog med norsk utdanning for å kunne få autorisasjon.

Attest på fullført og bestått praksisperiode skal inneholde:

- Beskrivelse av behandlingstilbud og pasientgrupper på praksisstedet.
- Praksisperiodens varighet og stillingsandel.
- Hvilke arbeidsoppgaver psykologen på lisens har utført.
- Erklæring av hvorvidt psykologen på lisens etter praksisperiodens utløp, kan anses for å være skikket til å arbeide selvstendig som psykolog på samme vilkår som stilles til en nyutdannet psykolog med norsk utdanning.

Dersom kandidaten på tidspunktet når attest skal skrives, ikke oppfyller de forventninger som stilles til kunnskaper og ferdigheter, finnes det i hovedsak tre muligheter:

1) Forlenge lisensperioden. Psykologen på lisens må selv sørge for å søke HelseDirektoratet om forlengelse i god tid før lisensen løper ut. Ved en slik søknad må det legges ved attest/kontrakt på veiledningsforhold hvor det klart fremgår hvor lang tid veileder anser at psykologen på lisens vil trenge for å kunne få bestått praksisperioden.

2) Anbefale at kandidaten tar bestemte kurs som dekker mangler i kunnskaper og ferdigheter som veileder har påpekt.

3) Dersom det å forlenge praksisperioden eller ytterligere kursing ikke vil avstedkomme noen endring i en negativ sluttattest, avsluttes prøveperioden. Veileder sender melding til HelseDirektoratet med kopi til kandidaten.